

Norske arkitekters
landsforbund

NAL Norske arkitekters landsforbund
Josefinesgate 34, 0351 Oslo
nal@arkitektur.no

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep 0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Hørings svar, Ny Boligsosial Lov

Vi viser til mottatt høringsbrev og medfølgende høringsnotat der vi er invitert til å komme med merknader.

Norske arkitekters landsforbund (NAL) er en fagideell medlemsorganisasjon for arkitekter i Norge med utdanning på universitetsnivå tilsvarende mastergrad eller sivilarkitekt.

Lovforslaget gjelder kommunenes ansvar for å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet med varige botilbud som ledd i Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024). Forslaget viderefører og presiserer ansvaret kommunene har for det boligsosiale arbeidet, som i dag er hjemlet i sosialtjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven, i en ny lov. Forslaget har også bestemmelser som skjerper kommunenes ansvar.

Høringsnotatet fastslår at:

“Bolig er et grunnleggende velferdsgode, og boligpolitikken er en sentral del av statens velferdspolitik. At alle skal bo godt og trygt, er et nasjonalt mål som det er bred politisk enighet om”.

NAL støtter denne delen av høringen i sin helhet. Gode boforhold er et grunnleggende velferdsgode, og vi som arkitekter har et ansvar i arbeidet med å sikre at samfunnet har gode boliger og boforhold. FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) påpekes i høringen som godt forankret. ØSK artikkel 11 nr. 1 slår fast at alle har rett til en «tilfredsstillende levestandard for seg selv og sin familie», herunder «...bolig, samt til stadig bedring av sine leveforhold»

Høringen påpeker at ansvaret kommunene har for å planlegge etter denne loven krever kompetanse i kommunene. NAL er særlig opptatt av høringsbrevets del som omhandler plikten til å ta boligsosiale hensyn i planleggingen:

“Kommunene skal blant annet ha oversikt over behovet for boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet, og hensynta dette i kommunens planstrategi og kommuneplan.”

Dette er et sentralt punkt for NAL som vi har jobbet med i mange år. Vi er fornøyde med at forslaget påpeker og viderefører ansvaret kommunene har for å planlegge etter boligsosiale mål. Vi vil understreke brevetts påpekning av at slikt planarbeid krever plankompetanse i kommunene. Vi ser her at kommunene i større grad må bygge opp kompetansemiljø innenfor planlegging, arkitektur og design, og samtidig i større grad benytte seg av anskaffelser, gjerne innovative anskaffelser, for å kartlegge behov. Som en konsekvens av dette, ser vi også at det er et behov for å øke antall studieplasser innen planlegging og arkitektur. Riktig nok har det kommet flere studieplasser innen planlegging de senere årene, men det er fremdeles en betydelig underdekning – ikke minst for utdanning av kandidater med kombinasjonen arkitektur og planlegging.

I tillegg til at kommunene må bygge opp egen fagkompetanse, vil også godt gjennomførte konkurranser og offentlige anbud kunne bidra til å bygge kompetanse og sikre kvalitet i prosjekt og gjennomføring. NAL administrerer plan- og designkonkurranser over hele landet, og har gode erfaringer med bruk av åpne konkurranser som sikrer faglig bredde og mange bidrag.

NAL er også stiftende medlem av European, som er Europas største arkitektkonkurranse for arkitekter under 40år. Annenhvert år inviteres unge arkitekter over hele Europa til å planlegge stedsutvikling rundt i Norge – i nært samarbeid med lokale politikere og kommunal administrasjon. NAL har også god dialog med innovative anskaffelsesprogrammet. Vi ser at bruk av innovative anskaffelser for anskaffelse av plankompetanse i kommunene, gjerne i tidligfase, kan være en meget god løsning for både kommunene og for de praksisene som engasjeres til arbeidet. Vår oppfatning er at boligsosialt planarbeid også kan være godt egnet for et slikt marked, og særlig for de mange unge arkitekter som føler et sterkt engasjement for boligsosialt arbeid.

NAL ser at det er et kommende sterkt behov for å styrke både den kommunale boligsektor og den tredje boligsektor for å imøtekomme de sosiale boligbehovene. Mange arkitekter og planlegger jobber med pilotering på nye løsninger for den tredje boligsektor. Vi håper også gjennom dette høringsarbeidet at den tredje boligsektor kan styrkes.

Vi vedlegger en rekke prosjekteksempler på gode sosialboliger, godt planarbeid, og innovative løsninger for den tredje boligsektor, i brevet.

NAL støtter høringsforslaget, og håper våre forslag og eksempler kan tas med i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen

NAL, Norske arkitekters landsforbund

Oslo / Tromsø 15.03.2021

Gisle Løkken, President i Norske arkitekters landsforbund

Kai Reaver, Rådgiver i Norske arkitekters landsforbund